

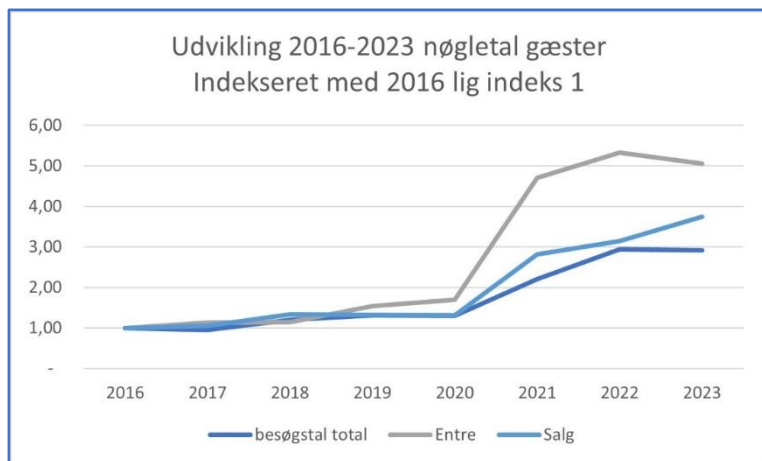

ÅRSBERETNING FOR ØHAVSMUSEET 2023

INDLEDNING

Øhavsmuseet Faaborg er snart 10 år gammel som selvejende institution med det nuværende ansvarsområde (Faaborg-Midtfyn Kommune), idet museet blev stiftet den 1. oktober 2015. I den periode er museet forandret grundlæggende, når det gælder formidling/publikum. Det viser figuren nedenfor:

Det lille negative knæk fra 2022 til 2023 i entré afspejler et lille fald i indtægterne fra Arresten, der var mindre åbent i hverdage i 2023 sammenlignet med 2022, samt et fald i indtægter knyttet til aktiviteter i det fri. Indtægterne fra Øhavsmuseet på havnen steg. Museets samlede antal gæster har de seneste to år været på over 50.000 gæster, og entréindtægterne er over 1 mio. kr., mens indtægterne fra museumsbutikken (salg) stiger hvert år. I 2023 androg butiksindtægter knapt 350.000 kr. (brutto).

År 2023 markerede afslutningen på det første tiår med lovpligtigt arkæologisk ansvar i Faaborg-Midtfyn Kommune. I november 2013 ændrede daværende kulturminister, Marianne Jelved (R), ansvarsområderne for Odense Bys Museer (nu Museum Odense) og Øhavsmuseet (daværende fusionsmuseum), så Faaborg-Midtfyn Kommune kom under Øhavsmuseet. Den beslutning kom i kølvandet på en fælles beslutning i borgmesterforum Fyn. Nedenfor er en figur med den årlige aktivitet målt på betalinger fra bygherrer og den årlige nettorefusion til dækning af museets basisudgifter (kontorer, værksteder, sagsbehandling mv.):

Figuren viser, at aktivitetsniveauet skifter meget fra år til år. Indtil 2019 var der ikke fundet en god praksis med hensættelser i årsregnskabet, så refusionen er lidt arbitrær indtil da. Alle tal er alene for Øhavsmuseet.

Museets arbejde i relation til samlingerne har i de senere år været præget af usikkerhed omkring de fysiske rammer. Derfor ridser jeg lige forløbet op her.

Siden 1980 har museets samling været i et magasin (depot) i en loftsetage i Bryggergården, som var en kommunal ejendom og oprindelig også ramme om byhistorisk arkiv og kontor for museet. Huset blev sat til salg af kommunen i 2018, og på et tidspunkt blev vi præsenteret for en kommunal melding om at rømme etagen. Siden blev det til, at vi kunne blive mod at blive lejer og betale husleje til *Det rigtige Faaborg* som ny ejer fra og med 2021. Som følge af usikkerheden om Bryggergården flyttede museet en del genstande til banegården, hvor der i forvejen var kontorer og arkæologisk samling og fundbearbejdning. Det fik følger, da der kom en omfattende vandskade i banegården i 2021. Heldigvis kunne konservatorer redde de uerstattelige genstande.

I samme periode (2019 og frem) indledte Faaborg Kulturhistoriske Museumsforening en dialog med kommunen om det årlige tilskud til at vedligeholde Kaleko Mølle og Den gamle Gaard i Faaborg. Begge var fredede ejendomme og museer (siden 1017 og 1932), hvor Øhavsmuseets rolle var at drive museumsdelen. Siden 2016 havde museumsforeningen fået et øremærket tilskud af kommunen til vedligehold (200.000 kr. ex moms). De havde bedt om at få et særligt beløb (havde bedt om 250.000 kr.), fordi de ikke mente, at Øhavsmuseet, som indtil da havde opgaven, løftede denne opgave godt nok. I 2019 lavede foreningen en beregning sammen med BYFO og kom frem til, at udgiften var 800.000 kr. og ikke 200.000 kr. I februar 2021 skulle politikerne derfor behandle en ansøgning om at firedoble tilskuddet. Kommunen gav afslag, ville alene fastholde den oprindelige sum (200.000 kr.) og ville derfor prioritere Kaleko Mølle. Den gamle Gaard måtte foreningen selv finde en løsning for. I første omgang meddelte museumsforeningen Øhavsmuseet, at vi skulle tømme museet, så de kunne sælge ejendommen. Imidlertid ændrede foreningen mening og holdt en mediedækket generalforsamling den 3. juni 2021, hvor forskellige ildsjæle kom med visioner for Den gamle Gaard, og der udviklede sig en lovestorm til Den gamle Gaard og en shitstorm til Øhavsmuseet, som i folkemunde blev beskyldt for at stå bag "lukningen". Siden kom der et samarbejde op at stå med foreningen, og i 2022 blev de knapt 700 genstande i Den gamle Gaard delt. En tredjedel blev taget på magasin, mens ca. 400 genstande forblev og blev udskilt af de offentlige samlinger, da vores viden om disse genstandes proveniens (fremstillingssted og brug) er meget mangelfuld.

I maj 2023 fik vi meddelelse om, at banegården skulle ryddes, fordi den skulle sættes til salg. Derfor måtte museet rydde hele banegården og den busgarage, der har været depot for outdoorudstyr (kano og snorkel) samt arkæologisk fundvask mm.

Man kan derfor roligt sige, at 2023 blev (endnu) et flytteår. Vi indgik aftale med *Det rigtige Faaborg* om ca. 120 m² til kontor og med *ACM-ejendomme*, ligeledes i Faaborg, om et helt nyt sted til magasin, fundbearbejdning og værksted inklusive faciliteter til at behandle de mange detektorfund (meget danefæ), som kommer ind takket være adskillige detektorfolk, som vi samarbejder med. Hallen på Telemarken er en 20 år gammel industrihal med en kontordel.

Vi har dermed haft anledning til at forholde os til alle dele af museets samling på cirka 22.000 genstande. Vi er i 2023 startet på en såkaldt betydningsvurdering af genstandene i forbindelse med flytningen til Telemarken. Betydningsvurdering handler om kulturhistorisk værdi. Det gamle magasin i Bryggergården skal ryddes inden 1. oktober 2024. Derefter har vi både gode rammer og gode procedurer for håndtering af samlingen samt ajourført viden om samme.

Kaleko Mølle kan i og for sig betragtes som én stor museumsgenstand. Møllen er Danmarks ældst fungerende vandmølle, og i maj 2023 besluttede kommunen, hvad rammerne skal være for, at museet kan overtage det fulde ejerskab og råderet sammen med et årligt tilskud til vedligehold. Beslutningen udmøntes i 2024 i form af en vedligeholdelsesplan og udbetaling af tilskud.

Forskningsmæssigt har 2023 været et godt år, da der er udarbejdet hele to fagfællebedømte artikler indenfor historisk tid (om henholdsvis fynsk møllehistorie og fællesarealer på de små øer). Dertil to artikler knyttet til udgivelsen MIRUDA (*Middelalderens rurale Danmark*), der afventer udgivelsen af dette skrift.

Før vi vidste, at vi skulle flytte ud af banegården, betragtede vi 2023 som et roligt interim mellem to travle perioder. Dels den travle udviklingsperiode 2019-2022 (åbning af Øhavsmuseet på havnen og udmøntning af det af Nordea-fonden støttede *Landskab i Fællesskab*). Dels den kommende travle periode med tilbygning til museet på havnen og etableringen af nye udstillinger.

Derfor havde vi sat os for at forny museets samlede strategiske grundlag. Det gamle var formuleret tilbage i 2015. Den opgave fik vi heldigvis gennemført trods de uforudsete opgaver.

Det ny grundlag forholder sig til de kommende tre år og har den samlende vision, at *vi vil skabe museer uden lige*. Med vilje står der *museer* og ikke *formidling* eller *udstillinger*. Vi har sat os for, at vi skal have en tæt forbindelse mellem kerneopgaverne: formidling, samling/bevaring og viden. Vi har store ambitioner for alle dele kerneemnerne samt for at arbejde med fællesmængden. Den ambition blev i 2023 udmøntet i en præfase til et nyt udstillingsprojekt, som vi skal rejse midler til. Her arbejder vi på tværs af alle tre opgaver.

Fornyelsen af grundlaget omfatter også et samlende *formål* (nogle gange kaldet *purpose*). Vores lyder, at *vi skaber oplevelser og indsigt med kulturhistorien. Vi ruster mennesker til fremtiden ved at gøre dem klogere på sig selv som individ og som del af et fællesskab. Vi synliggør forbindelsen mellem ydre og indre landskaber – mellem det fysiske og det mentale*. Igennem det prisme vil vi forstå og formidle kulturarven.

Vi lever i en tid, hvor det digitale fylder mere og mere, og derfor er det vigtigt at holde fokus på, at mange menneskers velbefindende ofte ligger i mødet med den fysiske verden. Den fysiske verden skal vi nærmest "opdage på ny", og derigennem bliver vi (ideelt set) forbundet med hinanden, med naturen og med den fælles historie, vi er rundet af.

Museets mission lyder, at *vi sikrer kulturhistoriens værdi for nutidens samfund ved at stille relevante spørgsmåle*.

Endelig har vi formuleret vores kerneværdier, der lyder, at *vi giver plads til at være ambitiøs, for os er viden mere end ord* samt *vi tager gerne ordet frem for at vente på at blive spurgt*

I forbindelse med ovennævnte vedtog vi de strategiske indsatser 2024-206, der skal gøre os i stand til at nå vores vision. Disse er:

1. Publikum som evigt fokuspunkt
2. Kulturhistorie i kontekst
3. Et museum i dialog med sin omverden analogt og digitalt
4. Prisvindende byggeprojekt
5. Professionalisering af de fysiske rammer
6. Trivsel og sammenhæng gennem gode rammer og redskaber

År 2023 var endelig året, hvor vi gennemførte en anderledes og meget lovende arkitektkonkurrence for udvidelsen af Øhavsmuseet på havnen. Konkurrencen blev udskrevet i august og sluttede i december. Vi indgik aftale med Lisa Gustafsson fra NIRAS om at være konkurrencerådgiver, og vi gennemførte konkurrencen som en åben projektkonkurrence med forhandling. Det vil sige, at der ikke var nogen prækvalificering, da vi ønskede, at alle tegnestuer og konstellationer skulle kunne byde på opgaven.

Efter den åbne fase valgte vi tre projekter ud, der alle fik honorar og indgik i en runde med forhandling, hvor kriterierne ikke var arkitekturen, men hvordan de ville gå til opgaven og samarbejdet, deres økonomiske tilbud samt deres kompetencer og erfaring. I første fase var en dommerkomité med fagdommerne Jesper Kusk og Marianne Levinsen og derudover borgmester og kommunaldirektør, formand og næstformand for museet samt undertegnede som direktør for museet. Forhandlingen i anden fase foregik med NIRAS som forhandler på museets vegne og deltagelse af museets direktør og projektlederen (mellemlider Anne Høyby). Processen mandede ud i et enestående projekt, som fra starten fik flotte skudsmål med fra mange lokalt og fra kolleger og andre fra nær og fjern. Forslaget pryder i øvrigt denne årsberetnings forside.

Vi glæder os til at realisere projektet de kommende år. Når selve byggeriet indledes, bliver det et nyoprettet datterselskab, Øhavsmuseet Ejendomme ApS, der skal opføre tilbygningen og siden leje den ud til museet. Den konstruktion kendes fra en række museer landet over og skyldes momsreglerne.

Peter Thor Andersen

Direktør for Øhavsmuseet

marts 2024

ARBEJDSGRUNDLAG, ORGANISERING OG LEDELSE

Museets strategiske grundlag og ansvarsområde

For museets strategiske grundlag (vision, mission, formål og værdier samt strategiske indsatsområder) henvises til indledningen.

Museets vedtægtsbestemte ansvar er kulturhistorien i Faaborg-Midtfyn Kommune fra oldtid til nutid (såvel arkæologisk ansvar som nyere tid). Museet er juridisk ansvarligt for det arkæologiske samarbejde, *Arkæologi Sydfyn (ASF)*, der ud over Øhavsmuseet også omfatter arkæologisk ansvar for Nyborg og Kerteminde kommuner (Østfyns Museer), Svendborg og Ærø kommuner (Museum Sydfyn) samt Langeland kommune (Langelands Museum). Sidstnævnte museum er derudover med i et samarbejde med Moesgaard Museum med flere om marinarkæologi. Ærø er i færd med at blive flyttet fra Langelands Museum til Museum Sydfyn i forlængelse af fusion per 1. januar 2024 af Ærø Museum og Svendborg Museum.

Ejendomme

Museet ejer ingen ejendomme, men er i færd med at overtage Kaleko Mølle (i løbet af 2024). Derudover er der forventning om, at museet overtager såvel byggefelt som den eksisterende industribygning på Faaborg havn, hvor udstillingsstedet *Øhavsmuseet* har været siden 2021. Formentlig også i løbet af 2024. Nybyggeriet skal som nævnt ske i regi af et nyoprettet datterselskab, Øhavsmuseet Ejendomme ApS. Museet har derudover lejemål hos private i Bryggergården 2 (kontor), Telemarken 7 (magasin, værksted mm.) og hos kommunen i det gamle Ting- og Arresthus, Torvet 19 (museet Arresten og Faaborg Byhistoriske Arkiv). Alle er beliggende i Faaborg.

Aftaler med primær tilskudsgiver

Museet har en driftsoverenskomst med Faaborg-Midtfyn Kommune, der blev indgået i 2015, og som fornyes i 2024. Der er en aftale med kommunen fra 2020 om driften af museet på havnen, og der kommer i 2024 en aftale med kommunen om tilskud til og rammer for drift og vedligeholdelse af Kaleko Mølle. Fra og med 2022 har museet en partnerskabsaftale med kommunen. Den beskriver de fælles interessefelter mellem museum og kommune. Den kommende driftsoverenskomst vil ligeledes henvise til kommunale strategiske mål, som museet skal medvirke til at opfylde som forudsætning for driftsstøtten (udvikling af Faaborg by og havn, Geopark Det sydfynske Øhav mv.).

Tilskudsgrundlag

Museets tilskud fra staten og fra Faaborg-Midtfyn Kommune er samlet set på lidt over 5 millioner kroner. I 2023 var det på henholdsvis 1.381.392 kr. og 4.139.486 kr. Omtrent halvdelen af Danmarks cirka 100 statsstøttede museer modtager kun mellem 1 og 2 millioner kroner i statstilskud. Der er en igangværende museumsreformproces, som forhåbentlig kan føre til en forøgelse af Øhavsmuseets statstilskud. Museet modtager 2020-2025 ekstraordinære statstilskud ud over basisbevillingen. 2023-2025 er det 1,2 millioner kr. årligt. Samlet modtager museet 13 millioner kr. 2020-2025 takket være en politisk beslutning i 2018.

I dag er der 32 museer (ud af samlet 95 museer), som har et arkæologisk ansvar. Disse modtager alle såvel et kommunalt som et statsligt grundtilskud. 5 af 32 modtager under 5 millioner kroner i kommunalt tilskud, herunder Øhavsmuseet. Det gennemsnitlige tilskud er 12 millioner kroner (data fra museernes regnskaber). Museets kommunale tilskud består af et basistilskud samt af øremærkede tilskud til forbrugsudgifter i museet på havnen samt (forventeligt) fra 2024 og frem et tilskud til vedligehold af Kaleko Mølle. Det kommunale tilskud svarer til lidt over 79 kr. per indbygger. Det nationale gennemsnit er næsten 100 kr.

Organisation

Museet havde ultimo 2023 12 fastansatte medarbejdere, der tilsammen svarer til 10 årsværk. 7,8 årsværk fordelt på otte personer er AC årsværk. Resten er HK årsværk fordelt på fire personer. Ud over disse har der været 8 timelønnede værter og en timelønnet forvalter. Disse havde i alt lidt over 3.000 timers arbejde. I 2023 opsagde en fuldtidsansat museumsinspektør sin stilling for i stedet at starte på et nabomuseum. Jobfunktionerne er overtaget af kollegerne. I marts 2024 ansættes en ny fastansat i en 30 timers HK-stilling. Hun skal være vært på Øhavsmuseet.

Museet er organiseret med en direktør samt to mellemledere, der leder henholdsvis afdelingen Formidling & Salg samt afdelingen Kulturarv. I 2023 så organisationen således ud:

Museumsdirektør Peter Thor Andersen	
Formidling og salg Mellemleder Anne Høyby Museumsinspektør Mette Broch Jacobsen Administrativ medarbejder Lene Hindsgaul Museumsmedarbejder Tina Friis Larsen Kommunikationsmedarbejder Pia Bergholdt Forvalter Tim Storgaard (timelønnet) Timelønnede værter udstillingssteder Frivillige medarbejdere Kaleko Mølle	Kulturarv Mellemleder Anne Rosenberg Museumsinspektør Nicolai Garhøj Larsen Museumsinspektør Tissel Lund-Jacobsen Feltarkæolog Nina Boutrup Feltarkæolog Josephine Sølyst Pedersen Museumsmedarbejder Lisa Brønsero Frivillige medarbejdere Faaborg Byhistoriske Arkiv Frivillige medarbejdere detektor og arkæologi

I forhold til opgaver henvises til listen i handleplan (se seneste for 2024). Oprettelsen af datterselskabet Øhavsmuseet Ejendomme ApS i 2024, forud for byggeriet, fører ikke til nyansættelser.

Ledelse

Ud over daglig ledelse består museet af en øverste ledelse i form af bestyrelsen. Den er på fem ordinære medlemmer med stemmeret, to associerede medlemmer samt en medarbejderrepræsentant uden stemmeret. I 2023 bestod bestyrelsen af

1. Jakob Holm, Faaborg, formand (bestyrelsesudpeget)
2. Kristian Nielsen, Broby, næstformand (udpeget af Faaborg-Midtfyn Kommune)
3. Niels Jørgen Langkilde, Broby (udpeget af Faaborg-Midtfyn Kommune)
4. Johs. Nørregaard Frandsen, Odense (udpeget af rektor SDU)
5. Claus Eskildsen, Faaborg (bestyrelsesudpeget)
6. Lone Søderkvist Christensen, Frederiksberg (associeret)
7. Bolette Jørgensen, Vissenbjerg (associeret)
8. Mette Broch Jacobsen, museumsinspektør (valgt af medarbejderne, tiltrådt september 2023)

Museets direktør er sekretær for bestyrelsen. Medlemmerne modtager ikke honorar. Bestyrelsen har udarbejdet en instruks, der beskriver direktørens råderum i forhold til bestyrelsen.

FORSKNING

Museet fik antaget fire fagfællebedømte artikler i 2023, og de to er publiceret, mens de to sidste er antaget, men afventer publiceringen af *MIRUDA*.

Publiceret:

Tissel Lund-Jacobsen: Energien fra vandet. Vandmøllens historie på Fyn. Fynske Årbøger 2023 pp. 71-82

Tissel Lund-Jacobsen: Fællesarealer på Lyø, Bjørnø og Avernakø efter udskiftningen. Landbohistorisk Selskab 2023 pp. 169-189

In Press (Antaget, men ikke publiceret endnu):

Poul Baltzer Heide: Mellem indre og ydre landskaber – multisensoriske metoder til undersøgelse af middelalderens landbebyggelser. Artikel til *MIRUDA* (Middelalderens rurale Danmark)

Poul Baltzer Heide & Mette Svart Kristiansen (AU): Kortlægning af kirkeklokkernes klang. En metode til rekonstruktion af foranderlige lydlandskaber. Artikel til *MIRUDA* (Middelalderens rurale Danmark)

To artikler, der er nævnt i handleplan for 2023, er ikke gennemført endnu. I begge tilfælde er det Aarhus Universitet, der står for tidsplanen. Den ene vedrører projektet "DEVICE" (Deep Village), hvor studerende lavede udgravninger i landsbyen Haagerup nord for Brahetrolleborg gennem en årrække. Den anden vedrører resultaterne af en uddannelsesudgravning af en såkaldt grangie (en slags avlsgård under Holme Kloster, forløber for Brahetrolleborg) kaldet Fiskerup i sommeren 2021.

Som led i det nye strategiske grundlag er der defineret en særlig samlende indsats rent fagligt omkring tematikken *kulturhistorie i kontekst*. Den tematik skal både rammesætte forskning og være et perspektiv i dele af det antikvariske arbejde samt samlingsarbejdet. Princippet bag kulturhistorie i kontekst er, at der altid er en refleksion af den kontekst, hvori en genstand er skabt, en kilde er skrevet eller en informant har levet. Mennesket er i centrum, og fokus er på identitet, den sociale kontekst og den fysiske kontekst. De indre landskaber finder vi hos mennesket og i identiteten; de ydre landskaber finder vi i den fysiske kontekst, og broen mellem disse er den sociale kontekst.

En ansøgning til Veluxfonden (daværende museumssatsning) om i første omgang midler til projektmodning blev ikke imødekommet. Der var tale om en bearbejdet udgave af en tilsvarende ansøgning fra 2022. Projektet er nu sat i bero. Der er tale om projektet *Fortidens og fremtidens landsbyer*. Det var et samarbejde med Østfyns Museer, Aarhus Universitet samt Cork University. En artikel, som ADBOU (Antropologisk afdeling ved SDU) har været ansvarlig for, ud fra skeletterne fra ødekirkegården ved Haagerup, "The Children Project", blev afvist. En ny udgave ventes at udkomme i 2024.

Publikationer (ud over fagfællebedømte artikler)

Poul Baltzer Heide "Runestenen Aslak» pp. 10-13 i Stavn 2023. En artikel om, hvad vi ved om Aslak-stenen.

Peter Thor Andersen et al: "Fremtidens Museer" bog 2023

Sidstnævnte bog blev støttet af Augustinusfonden (750.000 kr.) og var resultatet af et utraditionelt samarbejde mellem Rådgivningshuset Seismonaut og Peter Thor Andersen. Bogen omhandler, hvordan museerne i fremtiden bliver mere robuste og relevante samt museernes udvikling i dette årtusind. Bogens resultater blev fremlagt på Kulturmøde Mors august 2023, for en række af de største fondes kulturrådgivere november 2023 samt for museumschefer i Danmark januar 2024.

SAMLINGSVARETAGELSE OG BEVARING

Samlingsvaretagelse

I indledningen er de mange ændringer i forhold til lokaler beskrevet. Fraflytningen fra banegården indebar blandt andet en flytning af genstande knyttet til arkæologi og nyere tid.

Betydningsvurderingen af samlingen, der ligeledes er nævnt i indledningen, skal ses som en gennemgang af samlingen med henblik på at efterse, om de enkelte genstande har en udsagnskraft. Det kan være om tilblivelsen (vi har f.eks. flasker fra den vinfabrik, som blev stiftet lokalt af Mads Rasmussen i 1890'erne, og som siden gjorde ham i stand til at stifte Faaborg Museum for Fynsk Malerkunst). Det kan også være om brug (f.eks. brudeudstyr fra en ung pige på Lyø i 1800-tallet). En række genstande har beklageligvis slet ikke nogen udsagnskraft. Det gælder bl.a. helt moderne præfabrikerede genstande (en industrielt fremstillet julemand købt til en juleudstilling for ca. 20 år siden) og andre typer af genstande. Disse genstande udskilles.

Der er i 2023 optaget 51 nye genstande. 741 genstande er udskilt.

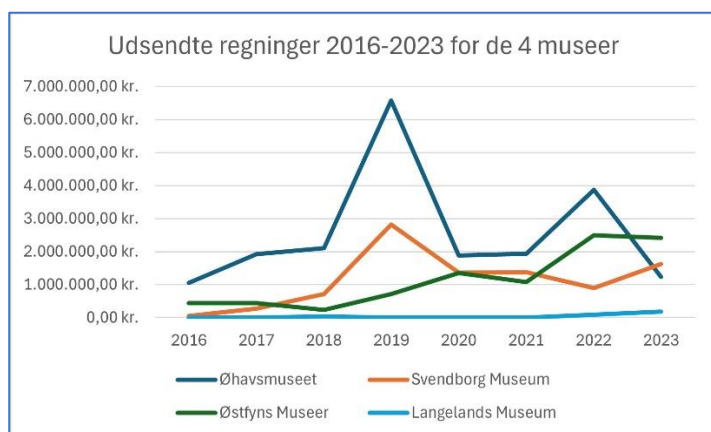
Hele samlingen er registreret og digitaliseret. Samlingen er på ca. 22.000 genstande. Vi vurderer, at 75 % af samlingen er egnet til at blive udstillet, mens resten vil kræve en konservering før udstilling.

Museet skal have lavet en værdiredningsplan. Dvs. en plan for, hvor de mest værdifulde genstande er, så de kan prioriteres i tilfælde af brand. De pågældende genstande er identificeret, men på grund af flytninger kan planen først færdiggøres i 2024.

Rådgivning til myndigheder i forbindelse med planarbejde samt arkæologi

Siden 2015 har museet været såkaldt juridisk ansvarlig for det ellers helt sidestillede samarbejde mellem Svendborg Museum (2024 Museum Sydfynd efter fusion med Ærø Museum), Langelands Museum og Østfyns Museer. Samarbejdet kaldes Arkæologi Sydfynd (ASF) og blev oprindeligt stiftet som det første af sin art i Danmark i 2011 mellem fusionsmuseet Øhavsmuseet og Svendborg Museum. Tilsammen råder de fire museer over ca. 13,5 årsværk arkæologer, hvilket gør, at vi har "kritisk masse" i forhold til både mandskab og udgravningserfaring og i forhold til at dække alle perioder (stenalder, bronzealder, jernalder, vikingetid, middelalder, nyere tid). Der indkøbes også det dyre udstyr (GPS, totalstation med videre) i fællesskab.

Til sammen har de fire museer produceret 8 BFI point indenfor forskning i 2023, 2 året før og 11 i 2021 (BFI systemet er desværre ved at blive udfaset. Det vides ikke, hvad Slots- og Kulturstyrelsen vil måle på i stedet)

Figuren ovenfor viser summen af regninger fra hvert museum hvert år 2016 til 2023.

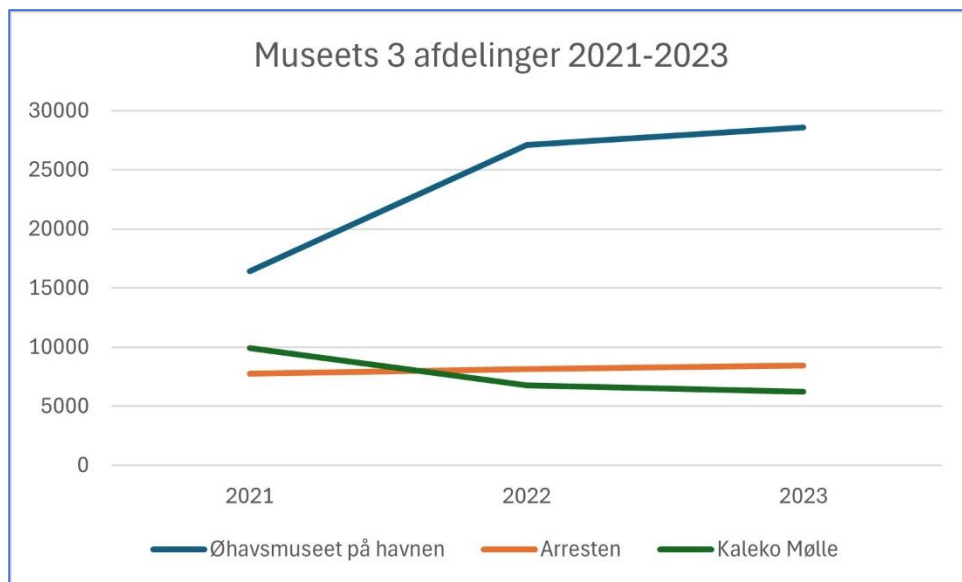
Der blev igangsat 15 egenfinansierede såkaldte forundersøgelser i 2023; dog ikke nogen i Øhavsmuseets eget område. Der blev igangsat 10 bygherrebetalte forundersøgelser. 4 af disse i Øhavsmuseets eget område (sondringen mellem egenfinansiering og bygherrebetalt afspejler ikke en valgmulighed, museet har i situationen). Der blev igangsat en enkelt egenfinansieret egentlig udgravning (Østfyn) og 7 bygherrebetalte udgravninger, heraf 1 i Øhavsmuseets område.

Spydspids (lansespids) af bronze, fundet af Jesper Menov i april 2022 ved Haagerup, restaureret i 2023 (og udstillet i 2024). Jesper er velkendt på Øhavsmuseet og har på trods af sin forholdsvis unge alder allerede fundet flere yderst sjældne fund. Lansespidsen her er alligevel noget særligt. Spidsen er nedlagt som offer i ældre bronzealder (ca. 1.200 f. kr.). Her har den ligget beskyttet, indtil Jesper fandt den stort set uberørt over 3000 år senere. Det er yderst sjældent, at vi finder spyd-og lansespidsen så velbevarede som denne.

FORMIDLING OG UNDERVISNING

Siden 2021 har museet bestået af 3 besøgssteder: Øhavsmuseet på havnen, Arresten og Kaleko Mølle. Hvor Kaleko Mølle også kan besøges som "frilandsmuseum" uden for åbningstiderne. Besøgstallene for de 3 steder fremgår af figuren herunder

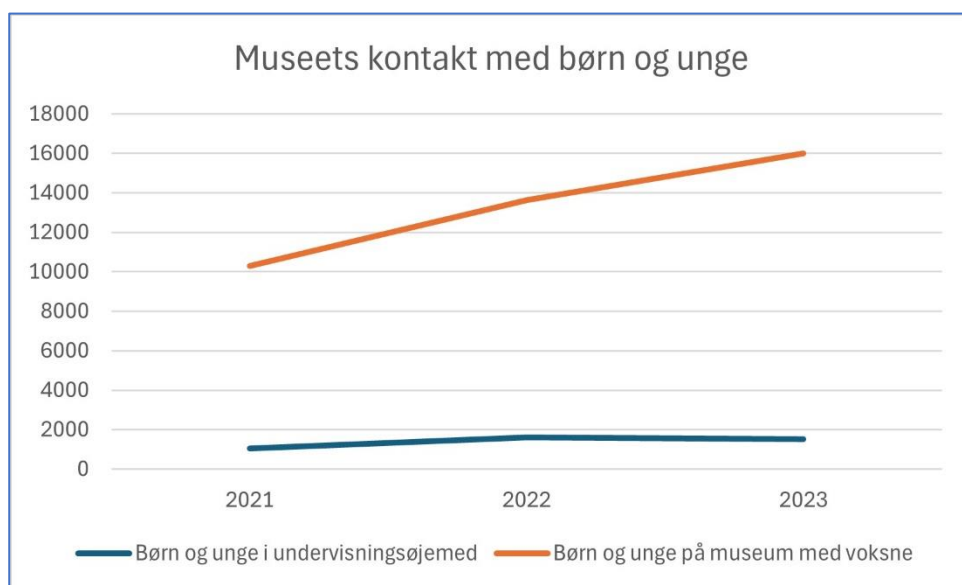

Den stejle stigning for museet på havnen mellem 2021 og 2022 afspejler, at museet først åbnede i juni 2021.

Vi er stolte af, at både Øhavsmuseet og Arresten er gået frem. Både fordi det er godt i sig selv, og fordi det viser, at det nye museum ikke "kannibalisierer" på Arresten, der har været museum i nogenlunde den samme form siden 2016 (hvor museet åbnede ny udstilling i Arrestens kælder kaldet "Savn og brand")

Tilbagegangen for Kaleko Mølle skal formentlig primært tilskrives en stor popularitet under COVID-19, hvor området som sådan var meget besøgt og det at vandre oplevede et stort boost.

Vender vi os dernæst specifikt mod gruppen af børn og unge ser vi nedenstående billede

Med næsten 16.000 børn og unge som museumsgæster sammen med voksne og 1.500 børn og i undervisningsøjemed og 28.000 gæster på Øhavsmuseet på havnen er vi som museum blevet et betydeligt besøgsmaal i vores område målt på såvel gæster som på kontakten med børn og unge. Det er vi stolte af. Vi kan se, at cirka halvdelen af gæsterne på museet på havnen vælger alene at anvende de gratis tilbud i det store rum med istidsformidlingen på modellen, de skiftende miniudstillinger, introduktionen til tilbud i det fri samt Geopark udstillingen. Den anden halvdel løser også billet til udstillingen.

I 2023 havde museet 101 skoleklasser på besøg. En god del kom som led i *Kulturel rygsæk*, hvor museet i disse år har et tilbud på det nye museum for indskolingsårgangene.

Åbningstimerne er samlet set cirka 2.800 timer om året.

12.652 gæster købte billet til udstillinger i 2023. 13.421 købte billet i 2022. 12.073 købte billet i 2021.

Museet åbnede i juli 2023 en udstilling i *Kulturarvsboxen* (en container indrettet til udstillingsbrug, som er mobil) ved Brugsen i Nørre Lyndelse. Her udstillede museet en række redskaber med mere knyttet til en trædrejervirksomhed i byen. Tilfældigvis var samlingen kommet i museets besiddelse i 1980'erne, fordi familien flyttede til Faaborg. Næsten 900 så den udstilling. Det koncept er et resultat af det fynske samarbejde *Kulturarv Fyn*, som rejser private fondsmidler til disse særudstillinger. Der er løbende små udstillinger i en montre i den store hal i museet på havnen knyttet til aktuelle historier eller events i byen. Bl.a. "Knitting by the Sea", en strikkefestival, som havde premiere i april 2023 og det med meget stor succes.

Data for besøgende, der ligger til grund for indberetning til Danmarks Statistik

	2021	2022	2023
Øhavsmuseet total Note	16.399	27.092	28.564
Betalende voksne	5.574	5.752	5.488
Rabat voksne	360	1.805	1.931
Gratis voksne	5.381	10.476	8.746
Børn undervisning	250	898	1.252
Børn med voksne	4.834	8.161	11.147
Åbningstimer	875	1.632	1.636
"Træstammen" Note	Ikke udviklet	3.507	4.547
Arresten total	7.759	8.141	8.426
Betalende voksne	4.599	3.366	3.457
Rabat voksne	207	1.468	1.308
Gratis voksne	261	429	728
Børn undervisning	384	474	277
Børn med voksne	2.308	2.404	2.656
Åbningstimer	946	946	837
Kaleko Mølle total Note	9.931	6.765	6.239
Betalende voksne	0	0	0
Rabat voksne Note	0	0	468
Gratis voksne	6.931	4.765	3.587
Børn undervisning	38	0	0
Børn med voksne	2.962	2.000	2.184
Åbningstimer Note	245	255	285

Data for besøgende, der ligger til grund for indberetning til Danmarks Statistik fortsat

	2021	2022	2023
Under Isen lydvandring	1.422	688	300
Mammut Trail lytteposter	638	2.884	495
Nøggen & Ellepiggen do.	Ikke udviklet	1.228	1.000
Havet Børn lytteposter	Ikke udviklet	131	511
Snorkelture	40	66	47
Glaskano	10	81	19
Andet i det fri Note	1.809	1.670	1.171
Børn og unge i det fri	51	83	25
Undervisning i det fri	366	222	124
Besøgende i Arkivet	150	150	150
Foredrag mv. hos andre	180	266	392
ALLE GÆSTER	39.271	52.669	51.861

Noter

- Øhavsmuseet på havnen har formidling, der er gratis, i det store rum med istidsmodel, Geopark-udstilling mv. Dertil særudstillingen fra 2021 "Mærk dig Selv". Endelig er der formidling foran museet 24:7 i form af træstammen med lydfortællinger.
- Kaleko Mølle er dels åbent som en art "frilandsmuseum" året rundt og dels åbent i nogle uger i sommerperioden. Åbningstimer afspejler disse uger. En række gæster vælger at overføre frivillig entré via mobilepay. Det er det antal, der er anført under reduceret entré.
- De store tal under "Andet i det fri" dækker typisk over enkelte store events eller tiltag og så diverse ture mv. Bl.a. besøgende i "Kulturarvsboxen" og ved Game Fair, hvor museet flere år har formidlet historie.
- I sæson 2021 drev Øhavsmuseet museum i "Den gamle Gaard». Her kom 933 gæster fordelt med 641 betalende voksne, 143 gratister og 149 børn ifølge med voksne.